

Naar een solide en solidair pensioenstelsel

Bouwstenen voor een hervorming

Indeling

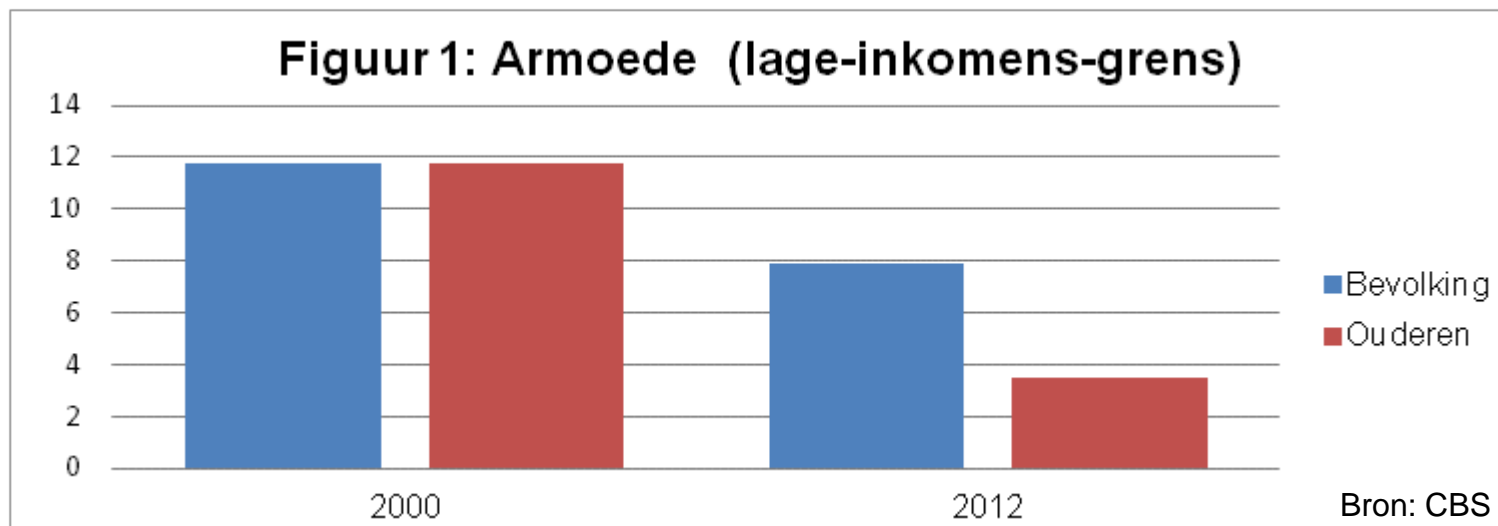
- I: Geschiedenis
- II: Successen en uitdagingen
- III: Toekomstperspectief
- IV: Transitiepad

De geschiedenis en hun politici

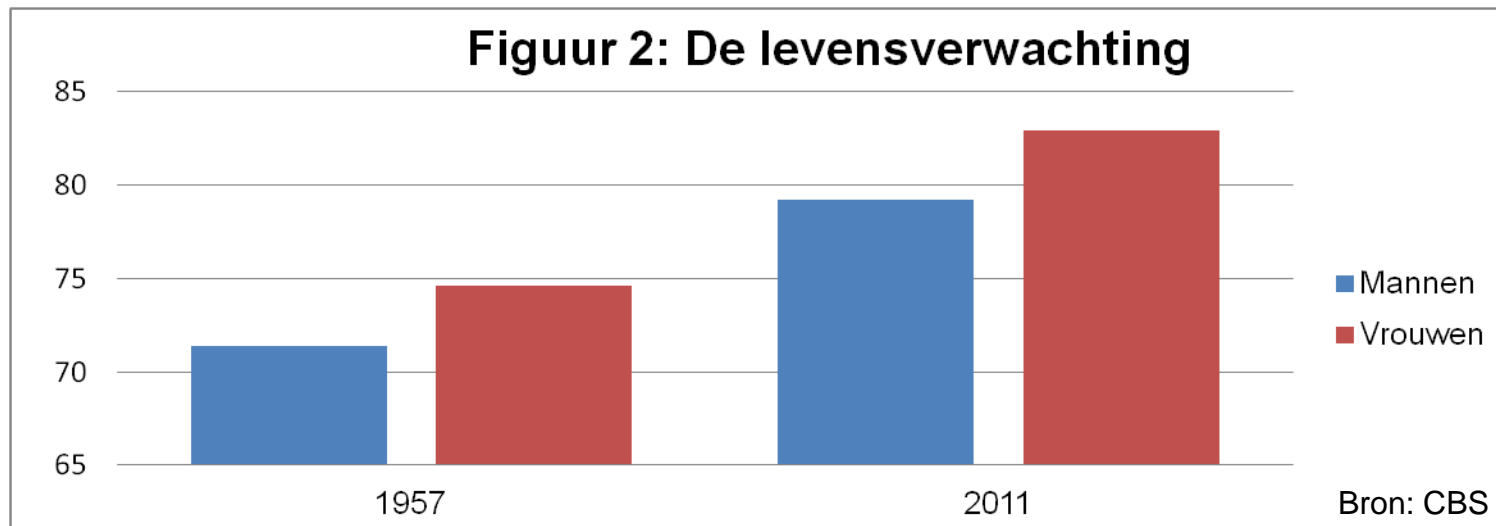
Succes-1

- Forse daling armoede ouderen

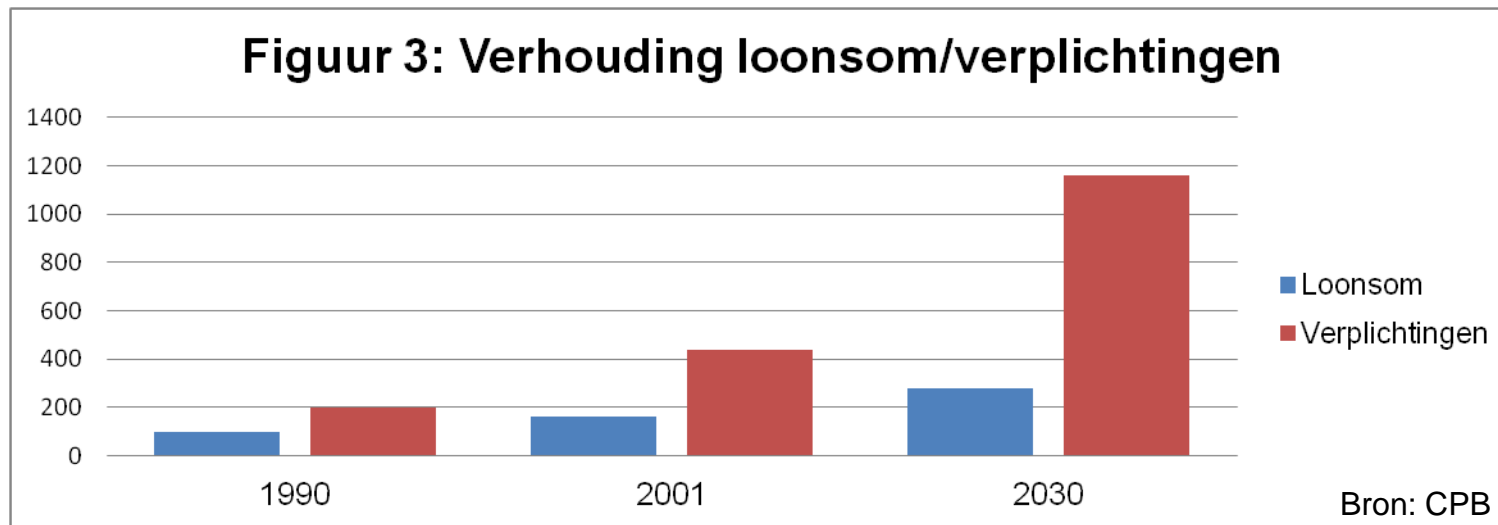
Succes-II

- De levensverwachting neemt fors toe

Uitdaging-I

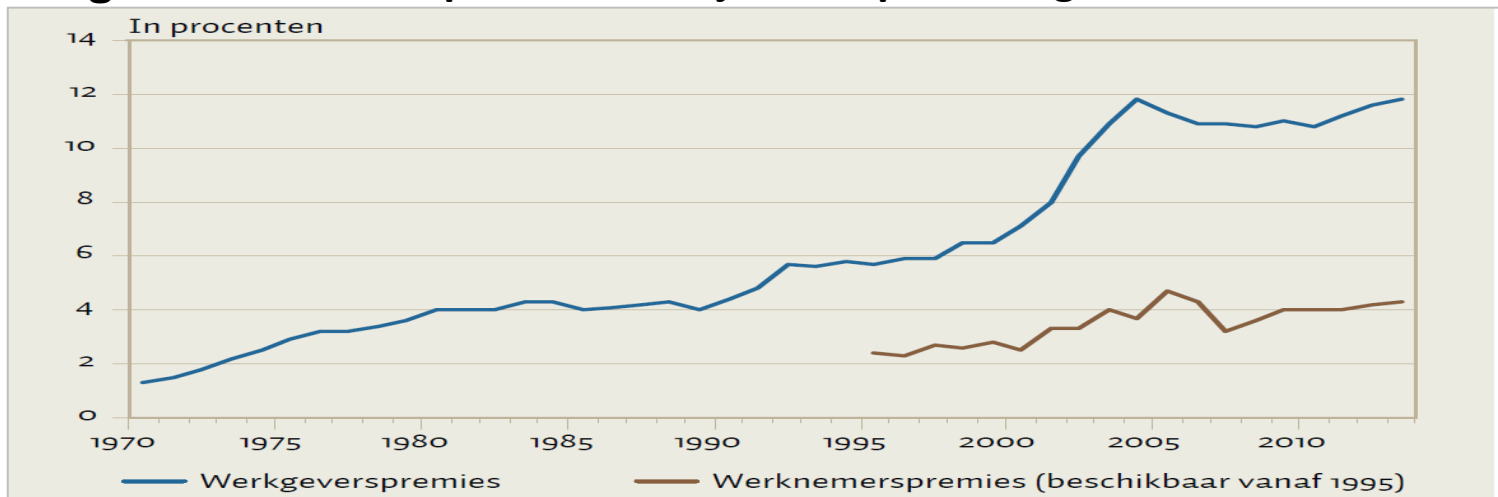
- Onvoldoende vergrijzingsbestendig

Uitdaging-II

- Niet schokvrij

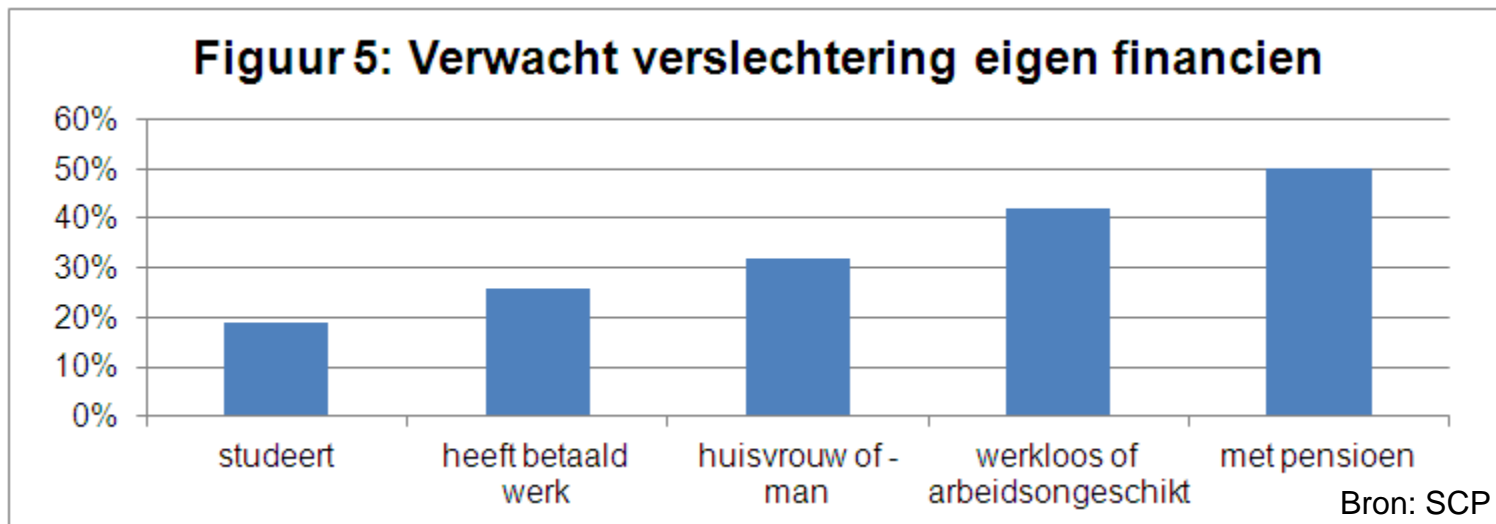
Figuur 4: Pensioenpremies bedrijven als percentage van het brutoloon

Bron: CPB

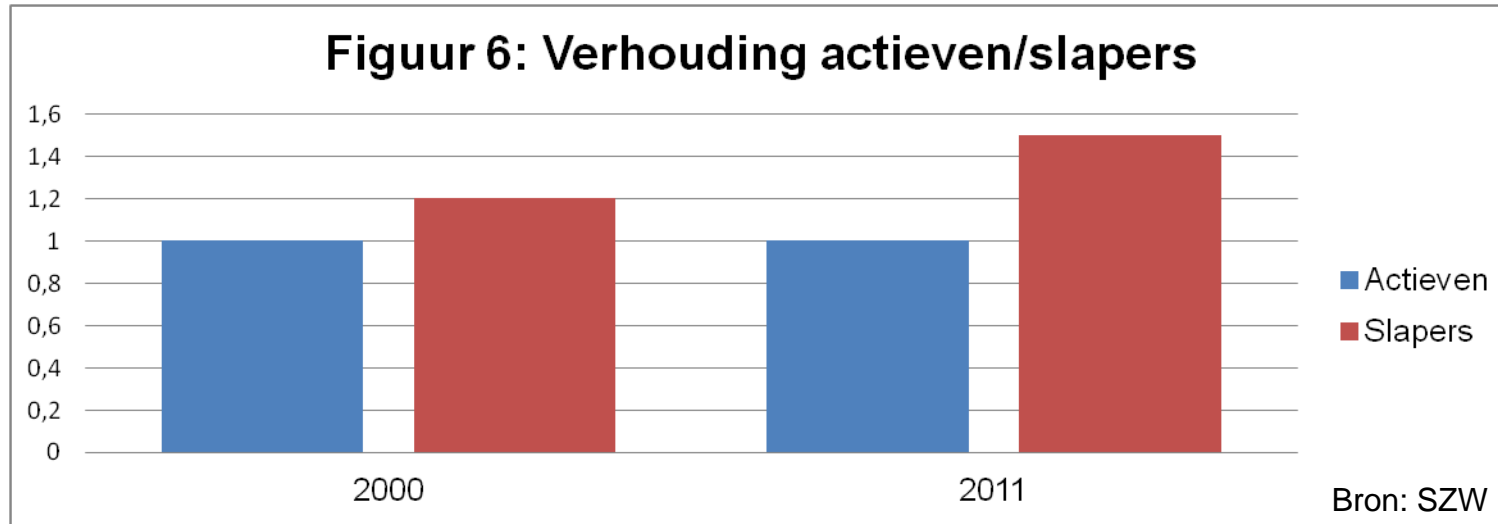
Uitdaging-III

- Met een enorme verwachtingskloof

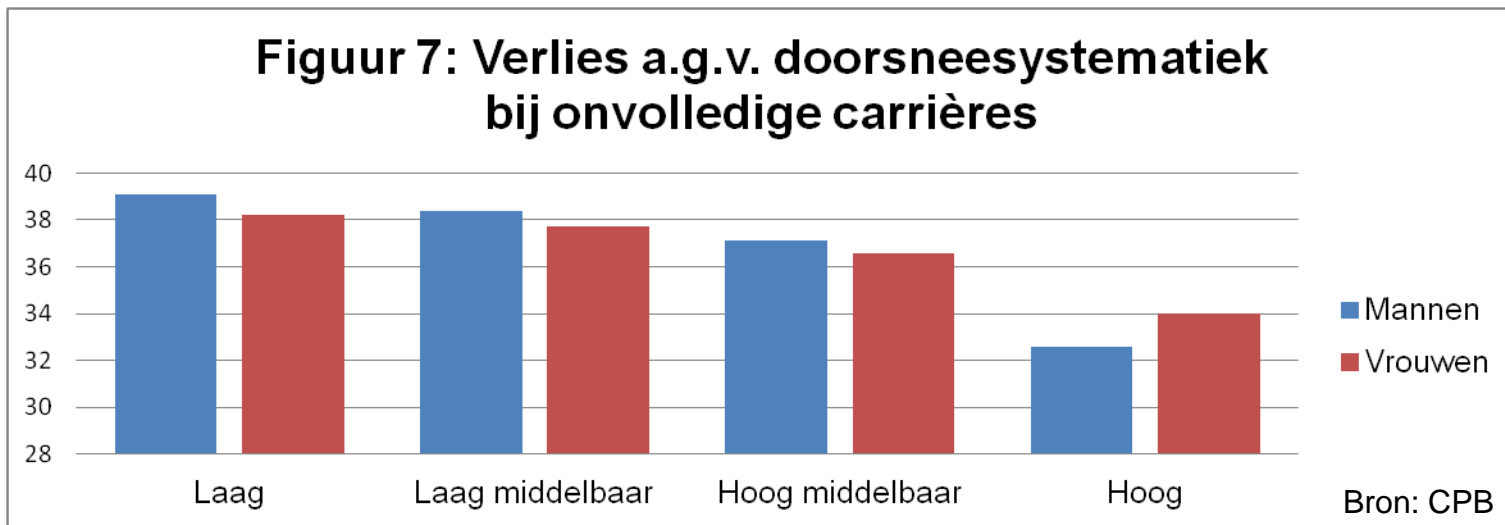
Uitdaging-IV

- Niet toegesneden op flexibilisering

Uitdaging-V

... niet toegesneden op ZZP'ers

Bouwstenen voor toekomstig stelsel

- Waardevaste AOW verzekering
- Pensioenleeftijd gekoppeld aan levensverwachting
- Beschikbare premieregeling met individuele pensioenrekeningen en collectieve uitvoering
- Een meer actuarieel neutrale systematiek
- Concurrentie tussen uitvoeringorganisaties

Het beste van de werelden

Tabel 1: Verschillende systemen met hun kenmerken

	DB	CDC	IDC	CIDC
Individuele eigendomsrechten	Niet	Niet	Wel	Wel
Actuarieel neutraal	Niet	Niet/Wel	Wel	Wel
Lifecycle-beleggingsaanpak	Niet	Niet	Wel	Wel
Keuzevrijheid	Niet	Niet	Wel	Beperkt
Lang leven solidariteit	Wel	Wel	Niet	Wel
Collectief vermogensbeheer	Wel	Wel	Niet	Wel

CIDC systeem: veel voordelen

- Betere aansluiting tussen betaalde premie en verkregen pensioenrechten
- Beleggingsbeleid via life-cycle aanpak
- Biedt de mogelijkheid voor flexibiliteit in uitkeringsfase en betere vermogensplanning
- Risico is de overgangsproblematiek

Naar meer keuzevrijheid?

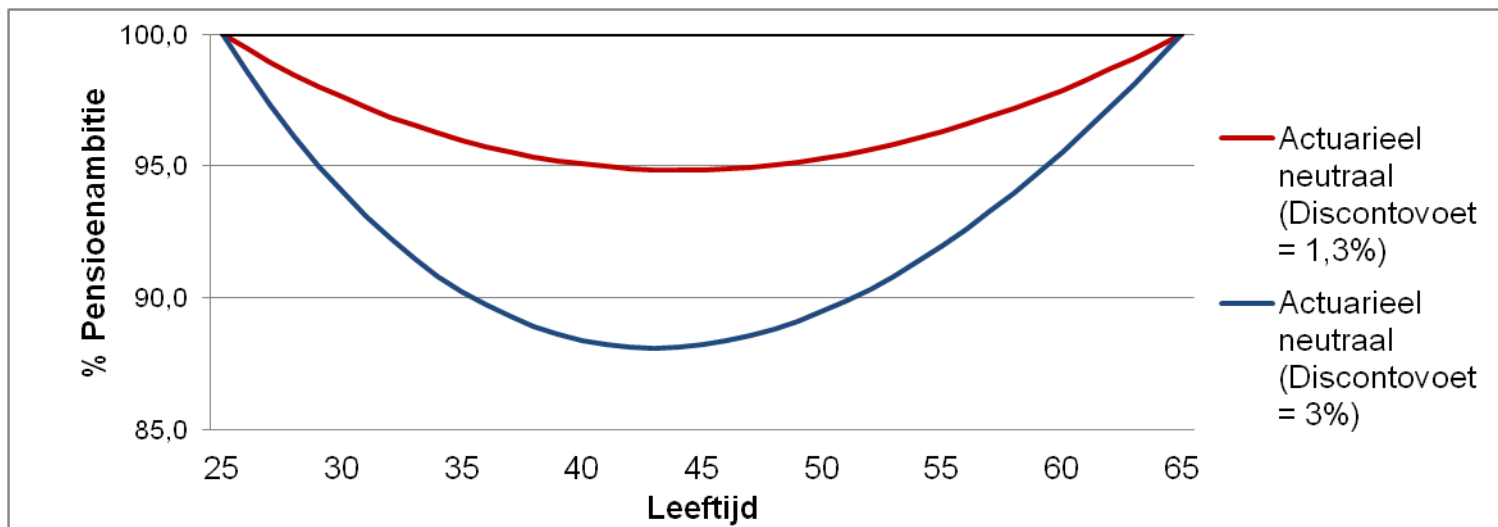
- Handhaaf de grote verplichtstelling
- Versterk de keuzemogelijkheden van cao-partijen ('en voor hen die willen kiezen')
- Sociale partners maken geen deel meer uit van de uitvoeringsorganisaties
- Uitvoeringskosten gaan naar beneden

Moet de doelgroep uitgebreid worden?

- Tweet: “Zeg meneer Camps, ik ben geen werknemer. Ik ben ondernemer, willens en wetens. Laat me met rust. [#zzp](#)”
- Meer actuarieel neutrale systematiek lost veel op.
- Huidige mogelijkheden tot collectiviteit beter benutten (zie ook *Strategisch Beraad*).
- Z.s.m. degressieve opbouw fiscaal mogelijk maken

Het overgangsprobleem

Figuur 8: Discontinuïteitrisico bij overstap van doorsnee- naar actuarieel neutrale opbouw

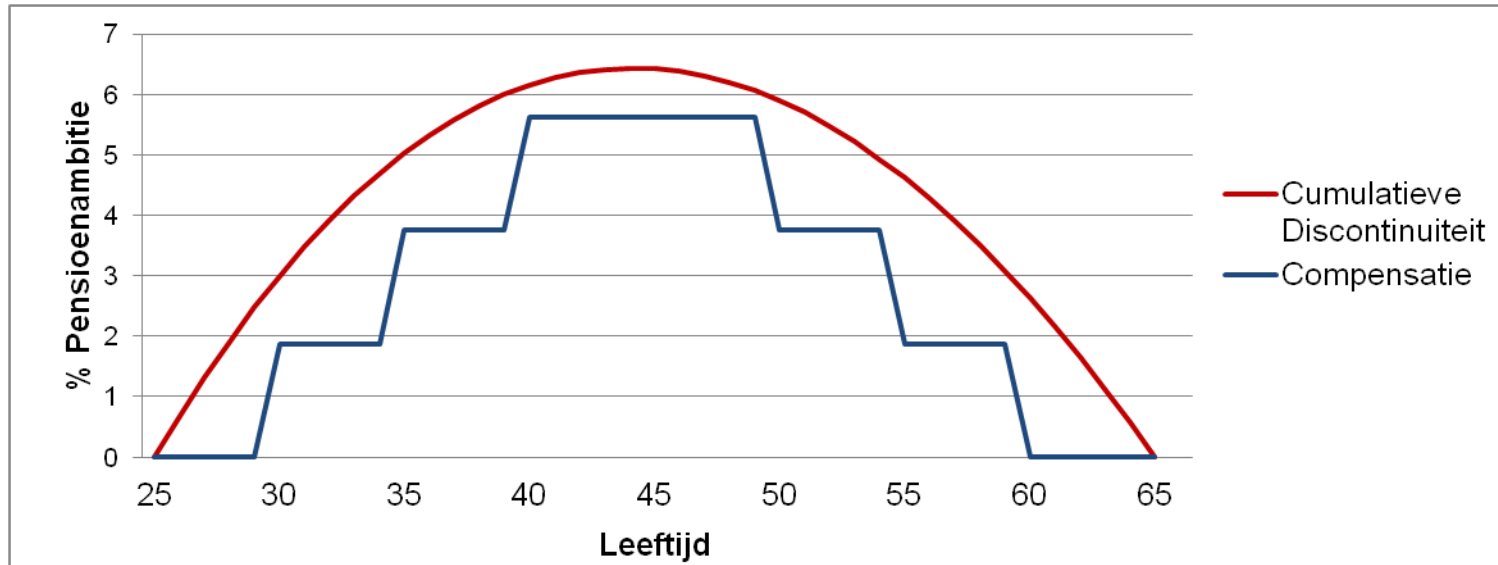
Voorbeeld van compensatieregeling

Tabel 2: Voorbeeld van een compensatieregeling op basis van oude rechten:

leeftijd	aantal jaren compensatieopbouw	jaarlijks extra opbouwpercentage	extra opbouw als % middelloon
31-35	20	0,075	1,5
36-40	20	0,15	3
41-45	20	0,225	4,5
46-50	15	0,3	4,5
51-55	10	0,3	3
56-60	5	0,3	1,5

Aanzet tot een oplossing

Figuur 9: Discontinuïteit en compensatie als % pensioenambitie

Financiering overgangsregeling

- Compensatieregeling kost 9,5% in eerste vijf jaar, na vijf 8% etc.
- Kostenbesparingen CIDC systeem (eenvoud, schaalvoordelen etc.) 6,5% minder
- Niet langer betalen voor omslagelement 2 á 3% minder bij dit rendement
- Dus: grosso modo kostenneutrale invoering systeem

Conclusies

- Hervorming pensioenstelsel noodzakelijk
- Christendemocraten leidend geweest in deze discussie
- CIDC systeem heeft veel voordelen en wordt weer van alle generaties
- Overgangsproblematiek is behapbaar bij een 'gefocuste' compensatieregeling